

ISSN: 2306-2436

5 ТОМ

ЗДОРОВ'Я

СУСПІЛЬСТВА

ЗДОРОВЬЕ ОБЩЕСТВА
The HEALTH of SOCIETY

№1-2
2016

ISSN: 2306-2436

***НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ
«ЗДОРОВ'Я СУСПІЛЬСТВА»***

***НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ
ЖУРНАЛ
«ЗДОРОВЬЕ ОБЩЕСТВА»***

***THE SCIENTIFIC AND
PRACTICAL JOURNAL
"THE HEALTH OF SOCIETY"***

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Шекера О., доктор мед. наук, професор, магістр державного управління,
президент Міжнародної громадської організації «Міжнародна асоціація «Здоров'я суспільства».

НАУКОВІ РЕДАКТОРИ

Абабії І., академік Академії Наук Республіки Молдова, доктор мед. наук, професор,
ректор Державного університету медицини та фармації імені Миколи Тестеміцану (Республіка Молдова).

Вадачкорія З., доктор мед. наук, професор,
ректор Тбіліського Державного медичного університету (Грузія).

Вороненко Ю., академік НАМН України, доктор мед. наук, професор,
ректор Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (Україна).

Зурдинов А., член-кореспондент НАН Киргизької Республіки, доктор мед. наук, професор,
ректор Киргизької державної медичної академії імені І. К. Ахунбаєва (Киргизька Республіка).

Сікорський А., доктор мед. наук, професор,
ректор Білоруського державного медичного університету (Республіка Білорусь).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Республіка Білорусь - Жаворонок С. В., д.мед.н., проф.; Калина Т. В., д.мед.н., проф.; Наройчик Л. К.

Російська Федерація - Двойников С. І., д.мед.н., проф.; Дегтярева М. В., д.мед.н., проф.; Зарубина Е. Г., д.мед.н., проф.; Лавровський С. М., д.мед.н., проф.; Пишита А. Н., д.мед.н., д.юрид.н., проф.; Садиков М. І., д.мед.н., проф.; Турковський Ю. В., к.мед.н., доц.

Республіка Казахстан - Бекембаєва Г. С., д.мед.н., проф.; Рахимбекова Д. К., к.мед.н.

Киргизька Республіка - Абдікарімов С. Т., д.мед.н.; Адамбеков Д. А., чл.-кор. НАН КР, д.мед.н., проф.; Алимкулов Р. Д., д.мед.н., проф.; Аскеров А. А., д.мед.н., проф.; Батиралієв Т. А., д.мед.н., проф.; Брімукулов Н. Н., д.мед.н., проф.; Галако Т. І., к.мед.н., доц.; Джолбунова З. К., д.мед.н.; Джумабеков С. А., академік НАН КР, д.мед.н., проф.; Джумагулов О. Ж., д.мед.н., проф.; Есенаманова М. К., д.мед.н., проф.; Кадиров А. А., д.мед.н.; Калбаєв А. А., д.мед.н., проф.; Калієв Р. Р., д.мед.н., проф.; Койбагарова А. А., д.мед.н.; Кудайбергенова І. О., д.мед.н., проф.; Мамитов М. М., академік НАН КР, д.мед.н., проф.; Міррахімов С. М., д.мед.н., проф.; Молдобаєва М. С., д.мед.н., проф.; Молдоташева А. К., к.мед.н., доц.; Мураталієва А. Ж., к.мед.н., доц.; Муратов А. А., д.мед.н., проф.; Мурзалієв А. М., академік НАН КР, д.мед.н., проф.; Мукашев М. Ш., д.мед.н., проф.; Мусуралієв М. С., д.мед.н., проф.; Насиров В. А., д.мед.н., проф.; Омурбеков Т. О., д.мед.н., проф.; Раїмжанов А. Р., академік НАН КР, д.мед.н., проф.; Сопуєв А. А., д.мед.н., проф.; Усупбаєв А. Ч., д.мед.н., проф.; Чолпонбаєв К. С., д.мед.н., проф.; Чубаков Т. Ч., д.мед.н., проф.; Ісакова Ж. К., к.мед.н., доц.

Республіка Молдова - Бахнарел І., д.мед.н., проф.; Куросічін Г., д.мед.н., проф.; Фрипуляк Г., д.мед.н., проф.; Чернецька О., д.мед.н., проф.; Післа М., к.мед.н.

Республіка Узбекистан - Акілов Х. А., д.мед.н., проф.; Аліджанов Ф. Б., д.мед.н., проф.; Асадов Д. А., д.мед.н., проф.; Атаханов Ш. С., д.мед.н., проф.; Дадабаєва Р. К., к.мед.н., доц.; Мавлян-Ходжаєв Р. Ш., д.мед.н., проф.; Мухамедова Х. Т., д.мед.н.; Сабіров Д. М., д.мед.н., проф.; Хамрабаєва Ф. І., д.мед.н., проф.

Румунія - Плахтяну Б., д.тех.н., проф.

Сполучені Штати Америки - Лопух В., к.пед.н.

Україна - Абизов Р. А., д.мед.н., проф.; Апанасенко Г. Л., д.мед.н., проф.; Бабкіна Т. М., д.мед.н., проф.; Бегма В. М., д.екон.н., проф.; Бекетова Г. В., д.мед.н., проф.; Берзін, В. І., д.мед.н., проф.; Березний В. В., д.мед.н., проф.; Біда В. І., д.мед.н., проф.; Біляєв А. В., д.мед.н., проф.; Біляєва О. О., д.мед.н., проф.; Боріс О. М., д.мед.н., проф.; Варивончик Д. В., д.мед.н., проф.; Видиборець С. В., д.мед.н., проф.; Вдовиченко Ю. П., чл.-кор. НАМН України, д.мед.н., проф.; Ветютнев Н. О., д.фармац.н., проф.; Владимиров О. А., д.мед.н., проф.; Возіанов С. О., чл.-кор. НАМН України, д.мед.н., проф.; Волоха А. П., д.мед.н., проф.; Герцен Г. І., д.мед.н., проф.; Гетьман В. Г., д.мед.н., проф.; Гойда Н. Г., д.мед.н., проф.; Головаченко Ю. І., д.мед.н., проф.; Голубчиков М. В., д.мед.н., проф.; Гончаренко М. С., д.біол.н., проф.; Губський Ю. І., чл.-кор. НАМН України, д.мед.н., проф.; Гудима А. А., д.мед.н., проф.; Давтян Л. Л., д.мед.н., проф.; Данилов О. А., д.мед.н., проф.; Долженко М. М., д.мед.н., проф.; Дзюблик І. В., д.мед.н., проф.; Дзюблик О. Я., д.мед.н., проф.; Дуда О. К., д.мед.н., проф.; Жабченко І. А., д.мед.н., проф.; Жарінов О. Й., д.мед.н., проф.; Загорій В. А., д.мед.н., проф.; Зайков С. В., д.мед.н., проф.; Згржебловська Л. В., д.мед.н., доц.; Зозуля І. С., д.мед.н., проф.; Іванов Д. Д., д.мед.н., проф.; Ігрунова К. М., д.мед.н.; Камінський В. В., чл.-кор. НАМН України, д.мед.н., проф.; Клименко О. В., к.мед.н., доц.; Козьрін І. П., д.мед.н., проф.; Корж О. М., д.мед.н., проф.; Косаковський А. Л., д.мед.н., проф.; Кузнецова Л. В., д.мед.н., проф.; Лоскутов О. А., д.мед.н., проф.; Літус О. І., д.мед.н., проф.; Майданюк І. Р., д.філософ.н., проф.; Макаренко С. А., д.політ.н., проф.; Маньковський Б. М., чл.-кор. НАМН України, д.мед.н., проф.; Мамчич В. І., д.мед.н., проф.; Марушко Т. В., д.мед.н., проф.; Матюха Л. Ф., д.мед.н., проф.; Мечев Д. С., д.мед.н., проф.; Михальчук В. М., д.мед.н., проф.; Мінцер О. П., д.мед.н., проф.; Мішиєв В. Д., д.мед.н., проф.; Медведовська Н. В., д.мед.н., с.н.с.; Нагорний О. С., д.мед.н.; Обертинська О. М., к.мед.н., доц.; Павленко О. В., д.мед.н., проф.; Пилягіна Г. Я., д.мед.н., проф.; Пиріг Л. А., академік НАМН України, д.мед.н., проф.; Поліщук М. С., чл.-кор. НАМН України, д.мед.н., проф.; Пономаренко М. С., д.фармац.н., проф.; Приходько В. Ю., д.мед.н., проф.; Проданчук М. Г., чл.-кор. НАМН України, д.мед.н., проф.; Пустовіт С. В., д.філос.н., проф.; Радзіховський А. П., д.мед.н., проф.; Риков С. О., д.мед.н., проф.; Рошин Г. Г., д.мед.н., проф.; Савичук Н. О., д.мед.н., проф.; Сайдакова Н. О., д.мед.н., проф.; Салманов А. Г., д.мед.н., проф.; Свиридова Н. К., д.мед.н., проф.; Сільченко В. П., д.мед.н., проф.; Слабкий Г. А., д.мед.н., проф.; Солоненко І. М., д.мед.н., проф.; Скоморовський Ю. М., д.біол.н., проф.; Скрипник І. М., д.мед.н., проф.; Стаднюк Л. А., д.мед.н., проф.; Стефанчук Р. О., д.юрид.н., проф.; Суслікова Л. В., д.мед.н., проф.; Сятиня М. Л., д.фармац.н., проф.; Толуров Б. М., чл.-кор. НАМН України, д.мед.н., проф.; Толстанов О. К., д.мед.н., проф.; Ткаченко О. В., д.мед.н., проф.; Ткаченко В. І., к.м.н., доц.; Трохимчук В. В., д.фармац.н., проф.; Фелештинський Я. П., д.мед.н., проф.; Фещенко Ю. І., академік НАМН України, д.мед.н., проф.; Харченко Н. В., чл.-кор. НАМН України, д.мед.н., проф.; Чернишова Л. І., д.мед.н., проф.; Черних В. П., чл.-кор. НАМН України, д.фармац.н., проф.; Чуприков А. П., д.мед.н., проф.; Царенко А. В., к.мед.н., доц.; Шекера О. О., к.мед.н., доц.; Швец Н. І., д.мед.н., проф.; Шкорботун В. О., д.мед.н., проф.; Шуба Н. М., д.мед.н., проф.; Шунько Є. С., д.мед.н., проф.

Чехія - Пруділ Л., к.юрид.н., доктор права.

Японія - Хіроо Дохі, д.мед.н., проф.

СЕКРЕТАРІАТ

Майданюк І. Р., д.філософ.н., проф.; Царенко А. В., к.мед.н., доц.; Шекера І. О., к.мед.н.; Сав'ян К. І., Кулаковська І. П. (Україна).

Журнал друкується згідно рішення Вчених рад Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, Киргизької державної медичної академії імені І. К. Ахунбаєва, МГО «Міжнародна асоціація «Здоров'я суспільства».

ВИДАВЕЦЬ

Міжнародна громадська організація «Міжнародна асоціація «Здоров'я суспільства»

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 21365-11165ПР від 09.06.15.

Підписано до друку 09.02.2016 р., обсяг, періодичність – 8 ум. друк. арк., 6 разів на рік. Тираж 1000 прим., замовлення № _____.

Видається змішаними мовами.

Усі права застережені. Переклад та передрук – тільки за згодою авторів і редакції. Листи, рукописи, фотографії та малюнки не повертаються.

Редакція залишає за собою право редагувати матеріали.

ЗАСНОВНИКИ

Міжнародна громадська організація «Міжнародна асоціація «Здоров'я суспільства». Адреса: 03049, Україна, м. Київ, вул. Курська, 13-Г, оф.65. Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика. Адреса: 04112, Україна, м. Київ, вул. Дорогожицька, 9. Киргизька державна медична академія імені І. К. Ахунбаєва. Адреса: 720020, Киргизька Республіка, м. Бішкек, вул. І. Ахунбаєва, 92.

Редакційна колегія. Телефон для довідок: (+380 44) 206-73-22, моб. тел.: (+380 66) 704-97-75, факс: (+380 44) 242-13-59

E-mail: associamed@ukr.net, associamed@vandex.ua, <http://healthy-society.com.ua>

ISSN: 2306-2436

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР

Шекера О., доктор мед. наук, профессор, магистр государственного управления, президент Международной общественной организации «Международная ассоциация «Здоровье общества».

НАУЧНЫЕ РЕДАКТОРЫ

Абабии И., академик Академии Наук Республики Молдова, доктор мед. наук, профессор, ректор Государственного университета медицины и фармации имени Николая Тестемичану (Республика Молдова).

Вадачкории С., доктор мед. наук, профессор,

ректор Тбилисского Государственного медицинского университета (Грузия).

Вороненко Ю., академик НАМН Украины, доктор мед. наук, профессор,

ректор Национальной медицинской академии последипломного образования имени П. Л. Шупика (Украина).

Зурдинов А., член-корреспондент НАН Кыргызской Республики, доктор мед. наук, профессор,

ректор Кыргызской государственной медицинской академии имени И. К. Ахунбаева (Кыргызская Республика).

Сикорский А., доктор мед. наук, профессор,

ректор Белорусского государственного медицинского университета (Республика Беларусь).

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Республика Беларусь - Жаворонок С. В., д.м.н., проф.; Калина Т. В., д.м.н., проф.; Наройчик Л. К.

Российская Федерация - Двойников С. И., д.м.н., проф.; Дегтярева М. В., д.м.н., проф.; Зарубина Е. Г., д.м.н., проф.; Лавровский С. М., д.м.н., проф.; Пищита А. Н., д.м.н., д.юрид.н., проф.; Садьков М. И., д.м.н., проф.; Турковский Ю. В., к.м.н., доц.

Республика Казахстан - Бекембаева Г. С., д.м.н., проф.; Рахимбекова Д. К., к.м.н.

Кыргызская Республика - Абдикаримов С. Т., д.мед.н.; Адамбеков Д. А., чл.-корр. НАН КР, д.м.н., проф.; Алымкулов Р. Д., д.м.н., проф.; Аскеров А. А., д.м.н., проф.; Батыралиев Т. А., д.м.н., проф.; Бримкулов Н. Н., д.м.н., проф.; Галако Т. И., к.м.н., доц.; Джолбунова Э. К., д.мед.н.; Джумабеков С. А., академик НАН КР, д.м.н., проф.; Джумагулов О. Ж., д.м.н., проф.; Эсенаманова М. К., д.м.н., проф.; Кадыров А. А., д.мед.н.; Калбаев А. А., д.м.н., проф.; Калиев Р. Р., д.м.н., проф.; Койбагарова А. А., д.мед.н.; Кудайбергенова И. О., д.м.н., проф.; Мамытов М. М., академик НАН КР, д.м.н., проф.; Миррахимов Э. М., д.м.н., проф.; Молдобаева М.С., д.м.н., проф.; Молдоташева А. К., к.м.н., доц.; Мураталиева А. Ж., к.м.н., доц.; Муратов А. А., д.м.н., проф.; Мурзалиев А. М., академик НАН КР, д.м.н., проф.; Мукашев М.Ш., д.м.н., проф.; Мусуралиев М. С., д.м.н., проф.; Насыров В. А., д.м.н., проф.; Омурбеков Т. О., д.м.н., проф.; Раимжанов А.Р., академик НАН КР, д.м.н., проф.; Сопуев А. А., д.м.н., проф.; Усупбаев А. Ч., д.м.н., проф.; Чолпонбаев К. С., д.м.н., проф.; Чубаков Т. Ч., д.м.н., проф.; Исакова Ж. К., к.м.н., доц.

Республика Молдова - Бахнарел И., д.м.н., проф.; Куросичин Г., д.м.н., проф.; Фриптуляк Г., д.м.н., проф.; Чернецкая О., д.м.н., проф.;

Писла М., к.м.н.

Республика Узбекистан - Акилов Х.А., д.м.н., проф.; Алиджанов Ф. Б., д.м.н., проф.; Асадов Д. А., д.м.н., проф.; Атаханов Ш. Э., д.м.н., проф.; Дадабаев Р. К., к.м.н., доц.; Мавлян-Ходжаев Р. Ш., д.м.н., проф.; Мухамедова Х. Т., д.мед.н.; Сабиров Д. М., д.м.н., проф.; Хамрабаева Ф. И., д.м.н., проф.

Румыния - Плахтяну Б., д.тех.н., проф.

Соединенные Штаты Америки - Лопух В., к.пед.н.

Украина - Абызов Р. А., д.м.н., проф.; Апанасенко Г. Л., д.м.н., проф.; Бабкина Т. М., д.м.н., проф.; Бегма В. М., д.екон.н., проф.; Бекетова Г. В., д.м.н., проф.; Берзинь В. И., д.м.н., проф.; Бережной В. В., д.м.н., проф.; Беда В. И., д.м.н., проф.; Беляев А. В., д.м.н., проф.; Беляева О. А., д.м.н., проф.; Борис Е. Н., д.м.н., проф.; Варивончик Д. В., д.м.н., проф.; Выдыборец С. В., д.м.н., проф.; Вдовиченко Ю. П., чл.-корр. НАМН Украины, д.м.н., проф.; Ветютнева Н. А., д.фармац.н., проф.; Владимирова А. А., д.м.н., проф.; Возианов С. А., чл.-корр. НАМН Украины, д.м.н., проф.; Волоха А. П., д.м.н., проф.; Герцен Г. И., д.м.н., проф.; Гетман В. Г., д.м.н., проф.; Гойда Н. Г., д.м.н., проф.; Головаченко Ю. И., д.м.н., проф.; Голубчиков М. В., д.м.н., проф.; Гончаренко М. С., д.биол.н., проф.; Губский Ю. И., чл.-корр. НАМН Украины, д.м.н., проф.; Гудыма А. А., д.м.н., проф.; Давтян Л. Л., д.м.н., проф.; Данилов А. А., д.м.н., проф.; Долженко М. Н., д.м.н., проф.; Дзюблик И. В., д.м.н., проф.; Дзюблик А. Я., д.м.н., проф.; Дуда А. К., д.м.н., проф.; Жабченко И. А., д.м.н., проф.; Жаринов О. И., д.м.н., проф.; Загорий В. А., д.м.н., проф.; Зайков С. В., д.м.н., проф.; Згржебловская Л. В., д.м.н., проф.; Зозуля И. С., д.м.н., проф.; Иванов Д. Д., д.м.н., проф.; Игрунова К. М., д.мед.н.; Каминский В. В., член-корр. НАМН Украины, д.м.н., проф.; Клименко А. В., к.м.н., доц.; Козырин И. П., д.мед.н., проф.; Корж А. Н., д.м.н., проф.; Косаковский А. Л., д.м.н., проф.; Кузнецова Л. В., д.м.н., проф.; Лоскутов О. А., д.м.н., проф.; Литус А. И., д.м.н., проф.; Майданюк И. Г., д.философ.н., проф.; Макаренко Е. А., д.полит.н., проф.; Маньковский Б. Н., чл.-корр. НАМН Украины, д.м.н., проф.; Мамчик В. И., д.м.н., проф.; Марушко Т. В., д.м.н., проф.; Матюха Л. Ф., д.м.н., проф.; Мечев Д. С., д.м.н., проф.; Михальчук В. М., д.м.н., проф.; Минцер А. П., д.м.н., проф.; Мишиев В. Д., д.м.н., проф.; Медведовская Н. В., д.м.н., с.н.с.; Нагорный А. Е., д.мед.н.; Обертинская О. М., к.м.н., доц.; Павленко А. В., д.м.н., проф.; Пилягина Г. Я., д.м.н., проф.; Пыриг Л. А., академик НАМН Украины, д.м.н., проф.; Полищук Н. Е., чл.-корр. НАМН Украины, д.м.н., проф.; Пономаренко М. С., д.фармац.н., проф.; Приходько В. Ю., д.м.н., проф.; Проданчук М. Г., чл.-корр. НАМН Украины, д.м.н., проф.; Пустовит С. В., д.филос.н., проф.; Радзиховский А. П., д.м.н., проф.; Рыков С. А., д.м.н., проф.; Рошин Г. Г., д.м.н., проф.; Савичук Н. А., д.м.н., проф.; Сайдакова Н. А., д.м.н., проф.; Салманов А. Г., д.м.н., проф.; Свиридова Н. К., д.м.н., проф.; Сильченко В. П., д.м.н., проф.; Слабый Г. А., д.м.н., проф.; Солоненко И. М., д.м.н., проф.; Скоморовский Ю. М., д.биол.н., проф.; Скрипник И. М., д.м.н., проф.; Стаднюк Л. А., д.м.н., проф.; Стефанчук Р. А., д.юрид.н., проф.; Сусликова Л. В., д.м.н., проф.; Сятыня М. Л., д.фармац.н., проф.; Тодуров Б. М., чл.-корр. НАМН Украины, д.м.н., проф.; Толстанов А. К., д.м.н., проф.; Ткаченко Е. В., д.м.н., проф.; Ткаченко В. И., к.м.н., доц.; Трохимчук В. В., д.фармац.н., проф.; Фелештинский Я. П., д.м.н., проф.; Фещенко Ю. И., академик НАМН Украины, д.м.н., проф.; Харченко Н. В., чл.-корр. НАМН Украины, д.м.н., проф.; Чернышева Л. И., д.м.н., проф.; Черных В.П., чл.-корр. НАН Украины, д.фармац.н., проф.; Чуприков А. П., д.м.н., проф.; Царенко А. В., к.м.н., доц.; Шекера О. О., к.м.н., доц.; Швец Н. И., д.м.н., проф.; Шкорботун В. А., д.м.н., проф.; Шуба Н. М., д.м.н., проф.; Шунько Е. Е., д.м.н., проф.

Чехия - Прудил Л., к.юрид.н., доктор права.

Япония - Хиро Дохе, д.м.н., проф.

СЕКРЕТАРИАТ

Майданюк И. Г., д.философ.н., проф.; Царенко А. В., к.м.н., доц.; Шекера И. О., к.мед.н.; Савьян К. И., Кулаковская И. П. (Украина).

Журнал печатается по решению Ученых советов Национальной медицинской академии последипломного образования имени П. Л. Шупика, Кыргызской государственной медицинской академии имени И. К. Ахунбаева, МОО «Международная ассоциация «Здоровье общества».

ИЗДАТЕЛЬ

Международная общественная организация «Международная ассоциация «Здоровье общества»

Свидетельство о государственной регистрации печатного средства массовой информации КВ № 21365-11165ПР от 09.06.15.

Подписано в печать 09.02.2016 г. Объем, периодичность - 8 усл. печать. л., 6 раз в год. Тираж 1000 экз., заказ № _____.

Публикуется смешанными языками.

Все права защищены. Перевод и перепечатка - только с согласия авторов и редакции. Письма, рукописи, фотографии и рисунки не возвращаются.

Редакция оставляет за собой право редактировать материалы.

УЧРЕДИТЕЛИ

Международная общественная организация «Международная ассоциация «Здоровье общества». Адрес: 03049, Украина, г. Киев, ул. Курская, 13-Г, оф.65. Национальная медицинская академия последипломного образования имени П. Л. Шупика. Адрес: 04112, Украина, г. Киев, ул. Дорогожицкая, 9. Киргизская государственная медицинская академия имени И. К. Ахунбаева. Адрес: 720020, Кыргызская Республика, г. Бишкек, ул. И. Ахунбаева, 92.

Редакционная коллегия. Телефон для справок: (+380 44) 206-73-22, моб. тел.: (+380 66) 704-97-75, факс: (+380 44) 242-13-59

E-mail: associamed@ukr.net, associomed@yandex.ua, http://healthy-society.com.ua

ISSN: 2306-2436

CHIEF EDITOR

Shekera O., MD, PhD, Professor, Master of State Administration,
President of the International Public Organization "The International Association for "Health of Society"

SCIENTIFIC EDITORS

Ababii I., Academician of the Academy of Sciences of Moldova, MD, PhD, Professor, Rector of the Nikolai Testemițanu State University of Medicine and Pharmacy (Republic of Moldova)

Sikorskiy A., MD, PhD, Professor, Rector of the Belarusian State Medical University (Republic of Belarus)

Vadachkoria Z., MD, PhD, Professor, Rector of the Tbilisi State Medical University (Georgia)

Voronenko Yu., Academician of the NAMS of Ukraine, MD, PhD, Professor, Rector of the P. L. Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education (Ukraine)

Zurdynov A., Corresponding Member of the Academy of Sciences of Kyrgyz republic, MD, PhD, Professor, Rector of the I. K. Akhunbaev Kyrgyz State Medical Academy (Kyrgyz republic)

EDITORIAL BOARD

Republic of Belarus – S. Zhavoronok, MD, PhD, Prof.; T. Kalina, MD, PhD, Prof.; L. Naroychik

Russian Federation – S. Dvornikov, MD, PhD, Prof.; M. Degtyareva, MD, PhD, Prof.; E. Zarubina, MD, PhD, Prof.; S.Lavrovsky, MD, PhD, Prof.; A. Pischita, MD, PhD, D.Sci.Jurispr., Prof.; M. Sadykov, MD, PhD, Prof.; Yu. Turkovskiy, MD, Ph.D., As. Prof.

Republic of Kazakhstan – G. Bekembaeva, MD, PhD; D. Rahymbekova, MD, PhD.

Kyrgyz republic – Abdikarimov S.T., MD, PhD, DMedSc; Adambekov D.A., Corresponding Member of the Academy of Sciences of Kyrgyz republic, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Alymkulov R.D., MD, PhD, DMedSc, Prof.; Askerov AA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Batyraliyev TA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Brimkulov N.N., MD, PhD, DMedSc, Prof.; Galako TI, MD, PhD, Assoc.Prof; Dzholbulunova ZK, MD, PhD, DMedSc.; Dzhumabekov SA, academician of the Academy of Sciences of Kyrgyz republic, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Dzhumahulov O. J., MD, PhD, DMedSc Prof.; Yesenamanova MK, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Kadyrov AA, MD, PhD, DMedSc; Kalbayev AA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Kaliev P.P., MD, PhD, DMedSc, Prof.; Koybaharova AA, MD, PhD, DMedSc; Kudayberhenova IO, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Mamytov M. academician of the Academy of Sciences of Kyrgyz republic, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Mirrahimov EM, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Moldobayeva MS, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Moldotasheva AK, MD, PhD, Assoc. Prof.; Murataliyeva A. J., MD, Ph.D., Assoc. Prof.; Muratov A.A., MD, PhD, DMedSc, Prof.; Murzaliyev AM academician of the Academy of Sciences of Kyrgyz republic, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Vladimirov AA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Musuraliyev MS, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Nasirov VA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Omurbekov T.O., MD, PhD, DMS, Prof.; Raimzhanov AR academician of the Academy of Sciences of Kyrgyz republic, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Sopuyev AA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Usupbayev A. Ch, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Cholponbayev KS, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Chubakov T. Ch, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Isakov J. K., MD, PhD, Assoc. Prof. **Republic of Moldova** – G. Friptulyak, MD, PhD, Prof.; I. Bahnarel, MD, PhD, Prof.; G.Kuroshchyn, MD, PhD, Prof.; O. Chernetskaya, MD, PhD, Prof.; M. Pisla, MD, PhD. **Romania** – B. Plahteanu, D.E.Sc., Prof. **United States of America** – V. Lopuh, Ph.D.

Uzbekistan – Akilov HA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Alidzhanov FB, MD, PhD, DMedSc, Prof.; DA Asadov, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Atahanov Ch. E., MD, PhD, DMedSc, Prof.; Dadabayeva RK, MD, PhD, Assoc. Prof.; Mavlyan-Khodzhaev R.Sh., MD, PhD, DMedSc, Prof.; Mukhammadov H. T. MD, PhD, DMedSc; Sabirov DM, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Hamrabayeva F.I, MD, PhD, DMedSc, Prof.

Romania – Plahtyanu B. DTehSc., Prof. **United States** – Lopuh V., Phd

Ukraine – Abyzov RA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Apanasenko GL, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Babkina TM, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Begma VM, PhD, D.EconSc, Prof.; Beketova GV, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Berzin, V.I, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Berezhnoy VV, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Beda VI, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Belyaev AV, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Belyaeva OA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Boris E.N, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Varyvonchik DV, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Vydyboretz SV, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Vdovichenko YP, Corr.Member of the NAMS of Ukraine, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Vetyutneva NA, PhD, D.Pharm.Sc., Prof.; Vladimirov AA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Vozianov SA, Corr.Member of the NAMS of Ukraine, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Volokha AP, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Gertsen GI, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Getman VG, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Goyda NG, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Golovchenko YI, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Golubchikov MV, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Goncharenko MS, PhD, D.Biol.Sc., Prof.; Gubsky YI, Corr.Member of the NAMS of Ukraine, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Hudyma A., MD, PhD, DMedSc, Prof.; Davtyan L.L, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Danilov AA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Dolzhenko MN, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Dzyublik IV, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Dzyublik AJ, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Duda A K, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Zhabchenko IA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Zharinov O J., MD, PhD, DMedSc, Prof.; Zagoriy VA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Zaikov SV, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Zhrzheblovska L.V, MD, PhD, Assoc. Prof.; Zozulya I.S., MD, PhD, DMedSc, Prof.; Ivanov D.D, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Igrunova KN, PhD, DMedSc, Prof.; Kaminsky VV, Corr.Member of the NAMS of Ukraine, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Klimenko AV, PhD, Assoc. Prof.; Korzh A.N, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Kosakovskiy AL, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Kuznetsova LV, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Loskutov OA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Litus OI, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Maydanyuk IG, PhD, D.Philos.Sc., Prof.; Makarenko EA, PhD, DMedSc, Prof. Mankowski BM, Corr. Member of the NAMS of Ukraine, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Mamchich VI, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Marushko T.V, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Matyukha LF, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Mechev DS, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Mykhalchuk VM, MD, PhD, DMedSc, Prof. Mintser OP, MD, PhD, Prof.; Mishyyev VD, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Medvedovskaya NV, MD, PhD, DMedSc.; Nagorniy OE, PhD, DMedSc; Obertynska OM, PhD., Assoc. Prof.; Pavlenko AV, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Pylyahina GY, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Pyrig LA, academician of the NAMS of Ukraine, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Polishchuk NE, Corr. Member of the NAMS of Ukraine, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Ponomarenko MS, PhD, D.Pharm.Sc., Prof.; Prikhodko VY, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Prodanchuk MG, Corr.Member of the NAMS of Ukraine, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Pustovit SV, PhD, DPhilSc, Prof.; Radzikhovskiy AP, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Rykov SA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Roschin G.G., MD, PhD, DMedSc, Prof.; Savichuk NA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Saydakova NA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Salmanov AG, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Sviridova N.K, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Silchenko VP, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Slabkiy GA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Solonenko IM, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Skomorovskyy M., PhD, D.Biol.Sc., Prof.; Skrypnyk IM, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Stadnyuk LA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Stefanchuk RO, D.Jurispr.Sc., Prof.; Suslikova L., MD, PhD, DMedSc, Prof.; Syatynya ML, D.Pharm.Sc., Prof.; Todurov BM, Corr. Member of the NAMS of Ukraine, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Tolstanov DC, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Tkachenko EV, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Tkachenko VI, MD, PhD, Assoc. Prof.; Trokhymchuk VV, PhD, D.Pharm.Sc., Prof.; Fesleshtynskyy JP, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Feschenko Yu, Academician of the NAMS of Ukraine, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Kharchenko NV, Corr. Member of the NAMS of Ukraine, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Chernyshova LI, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Chernykh VP, Corr.Member of the NAMS of Ukraine, PhD, D.Pharm.Sc., Prof.; Chuprikov AP, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Tsarenko AV, PhD, Assoc. Prof.; Shekera AA, PhD, Assoc. Prof.; Shvets NI, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Shkorbotun VA, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Shuba NM, MD, PhD, DMedSc, Prof.; Shunko EE, MD, PhD, DMedSc, Prof.

Czech Republic – L. Prudil, Ph.D., D.Sci.Jurispr. **Japan** – Hiroo Dohy, MD, PhD, Prof.

SECRETARIAT

I. Maydanyuk, D.Sci, PhD, Prof.; A. Tsarenko, MD, Ph.D., As. Prof.; I. Shekera, MD, Ph.D., As. Prof; K. Sav'yan, I. Kulakovska (Ukraine).

The magazine is published by decision of the Academic Council of the Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education, of the I. K. Akhunbaev Kyrgyz State Medical Academy and of the IPO "The International Association for "Health of Society"

PUBLISHER

International Public Organization "The International Association for "Health of Society". Certificate of state registration of the print media KB № 21365-11165P dated of 09/06/15. Copy deadline dated of 02/09/16. Volume, frequency – 8 conv. printed. sh., 6 times per year. 1000 copies., order №

All rights reserved. Translation and reprint are allowed only after the consent of the authors and the publisher. Letters, manuscripts, photographs and drawings are not returned. The editors reserve the right to edit materials.

Founder - International Public Organization "The International Association for "Health of Society". Address: 03049, Ukraine, Kyiv, str. Kursk, 13-G, of.65; Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education. Address: 04112, Ukraine, Kyiv, str. Dorohozhytska, 9; I. K. Akhunbaev Kyrgyz State Medical Academy. Address: 720020, Kyrgyz republic, Bishkek, str. Akhunbaev, 92.

Editorial board. Telephone for information: (+380 44) 539-11-55, mob. tel.: (+380 66) 704-97-75, fax: (+380 44) 242-13-59

E-mail: associomed@ukr.net, associomed@vandex.ua, <http://healthy-society.com.ua>

ISSN: 2306-2436

ЗМІСТ

Наукові редактори.....	10
Автори.....	11
Інформація про медичні вищі навчальні заклади – партнерів науково-практичного журналу “Здоров’я суспільства”	14
Інформація про Міжнародну громадську організацію «Міжнародна асоціація «Здоров’я суспільства».....	19
1. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	
МЕДИЧНА ОСВІТА	
Вороненко Ю. В., Шекера О. Г. Сімейна медицина на чолі реформи охорони здоров'я України ...	20
КЛІНІЧНА ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МЕДИЦИНА	
Бекетова Г. В., Савичук Н. О., Савичук А. В. Гострий і рецидивуючий кандидоз порожнини рота в умовах експерименту: особливості патогенезу	24
Косаковська І. А., Косаковський А. Л. Слухова функція у дітей з викривленням перегородки носа до і після септопластики	37
Кіржнер Г. Д. Клостридальний міонекроз в 21-му столітті	44
Корж О. М. Діагностика і лікування резистентної артеріальної гіпертензії	46
Хімїон Л. В., Яценко О. Б., Найштетік І. М., Пюра О. А. Дисліпідемія у хворих на ревматоїдний артрит і аутоімунний тиреоїдит	51
Білоклицька Г. Ф., Панченко Л. М., Браун Ю. Є. Вплив емалевих матричних протеїнів на остеогенні клітини-попередники кісткового мозку людини	53
Горбунова О. В., Вдовиченко С. Ю., Шекера І.О. Партнерські пологи та сексуальне здоров’я жінок	57
Дідик І. В. Фактори ризику розвитку злоякісних пухлин передміхурової залози та проблеми їх своєчасної діагностики	63
ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА - СІМЕЙНА МЕДИЦИНА	
Хімїон Л. В., Климась І. В. Поліморбідний пацієнт в практиці сімейного лікаря	66
ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	
Шекера О. Г., Шекера О. О., Кіржнер Г. Д. Концептуальні підходи до розробки військово-медичної доктрини.....	69
Шекера О. Г., Ткаченко В. І. Міжнародний досвід організації надання невідкладної медичної допомоги	78
Зозуля І. С., Зозуля А. І., Волосовець А. О. Інсульт: стратегія і тактика ведення хворих	82
БІОЕТИКА	
Пустовіт С. В., Палей Л. А. Громадське здоров'я в світлі ідей глобальної біоетики	87
2. МАТЕРІАЛИ VII Міжнародного Медичного Форуму «Інновації в медицині – здоров’я нації» і V Ювілейного Міжнародного Медичного Конгресу «Впровадження сучасних досягнень медичної науки у практику охорони здоров’я України» 19-21 квітня 2016 р., м. Київ (тези)	90
Емблема Міжнародної громадської організації «Міжнародна асоціація «Здоров'я суспільства»...	146
Анкета читача	147
Редакція журналу «Здоров’я суспільства» запрошує Вас до активної співпраці!	148

СОДЕРЖАНИЕ

Научные редакторы.....	10
Авторы.....	11
Информация о медицинских высших учебных заведениях - партнеров научно-практического журнала "Здоровье общества"	14
Информация о Международной общественной организации «Международная ассоциация «Здоровье общества».....	19
1. НАУЧНЫЕ ПУБЛИКАЦИИ	
МЕДИЦИНСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ	
Вороненко Ю. В., Шекера О. Г. Семейная медицина во главе реформы здравоохранения Украины	20
КЛИНИЧЕСКАЯ И ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНАЯ МЕДИЦИНА	
Бекетова Г. В., Савичук Н. О., Савичук А. В. Острый и рецидивирующий кандидоз полости рта в условиях эксперимента: особенности патогенеза	24
Косаковская И. А., Косаковский А. Л. Слуховая функция у детей с искривлением перегородки носа до и после септопластики	37
Киржнер Г. Д. Клостридиальный мионекроз в 21-м веке	44
Корж А. Н. Диагностика и лечение резистентной артериальной гипертензии	46
Химион Л. В., Яценко О. Б., Найштетик И. Н, Пюра Е. А. Дислипидемия у пациентов с ревматоидным артритом и аутоиммунным тиреоидитом	51
Белоклицкая Г. Ф., Панченко Л. М., Браун Ю. Е. Влияние эмалевых матричных протеинов на остеогенные клетки-предшественники костного мозга человека	53
Горбунова О. В., Вдовиченко С. Ю., Шекера И.О. Партнерские роды и сексуальное здоровье женщин.....	57
Дидык И. В. Факторы риска развития злокачественных опухолей предстательной железы и проблемы их своевременной диагностики	63
ОБЩАЯ ПРАКТИКА - СЕМЕЙНАЯ МЕДИЦИНА	
Химион Л. В., Климаць И. В. Полиморбидный пациент в практике семейного врача	66
ОРГАНИЗАЦИЯ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ	
Шекера О. Г., Шекера О. О., Киржнер Г. Д. Концептуальные подходы к разработке военно-медицинской доктрины	69
Шекера О. Г., Ткаченко В. И. Международный опыт организации оказания неотложной медицинской помощи	78
Зозуля И. С., Зозуля А. И., Волосовец А. А. Инсульт: стратегия и тактика ведения больных.....	82
БИОЭТИКА	
Пустовит С. В., Палей Л. А. Общественное здоровье в свете идей глобальной биоэтики.....	87
2. МАТЕРИАЛЫ VII Международного Медицинского Форума «Инновации в медицине - здоровье нации» и V Юбилейного Международного Медицинского Конгресса «Внедрение современных достижений медицинской науки в практику здравоохранения Украины» 19-21 апреля 2016 г., г. Киев (тезисы).....	90
Эмблема Международной общественной организации «Международная ассоциация «Здоровье общества»	146
Анкета читателя	147
Редакция журнала «Здоровье общества» приглашает Вас к активному сотрудничеству!	148

CONTENTS

Scientific editors.....	10
Authors.....	11
Information about International Public Organization "The International Association for "Health of Society".....	14
1. SCIENTIFIC PUBLICATIONS	19
<i>MEDICAL EDUCATION</i>	
Yu. Voronenko, O. Shekera. Family medicine at the head of the reform of health care of Ukraine.....	20
<i>CLINICAL AND EXPERIMENTAL MEDICINE</i>	
G. Beketova, N. Savychuk, A. Savychuk. Acute and recurrent oral candidiasis under experimental conditions: characteristics of its pathogenesis	24
I. Kosakivska, A. Kosakivskyi. Hearing function in children with nasal septum deviation before and after septoplasty	37
G. Kirzhner. Clostridial myonecrosis in 21th century	44
O. Korzh. Diagnostics and treatment of resistant arterial hypertension	46
L. Khimion, O. Yashchenko, I. Naishtetik, O. Piura. Lipid profile changes in patients with rheumatoid arthritis and autoimmune thyroiditis	51
G. Biloklytska, L. Panchenko, I. Braun. Action of enamel matrix proteins on human osteogenous progenitor bone marrow cells, an experimental study	53
O. Gorbunova, S. Vdovichenko, O. Shekera. Labours with partners and sexual health of women ...	57
I. Didyk. Risk factors of developing of malignancies of a prostate gland and problem of their timely diagnostics	63
<i>GENERAL PRACTICE – FAMILY MEDICINE</i>	
L. Khimion, I. Klymas. Polymorbidity patient in family physician practice	66
<i>PUBLIC HEALTH MANAGEMENT</i>	
O. Shekera, O. Shekera, G. Kirzhner. Conceptual approaches to developing military medical doctrine .	69
O. Shekera, V. Tkachenko. International experience of emergency medical care	78
I. Zozulya, A. Zozulya, A. Volosovets. Stroke: strategy and tactics of management	82
<i>BIOETHICS</i>	
S. Pustovit, L. Paliei. Global bioethics approach to public health	87
2. VII International Medical Forum "Medicine innovations – the nation’s health" and V International Medical Congress "Introduction of modern medical science advances into healthcare practice in Ukraine" April 19-21, 2016, Kyiv (theses)	90
The emblem of the International Public Organization "The International Association for "Health of Society".....	146
Questionnaire reader.....	147
Editors of « Health of Society » invite you to active cooperation!.....	148

МАТЕРІАЛИ

VII Міжнародного Медичного Форуму «Інновації в медицині – здоров'я нації» і V Ювілейного Міжнародного Медичного Конгресу «Впровадження сучасних досягнень медичної науки у практику охорони здоров'я України»

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ ПЕРВИННОЇ ЛАНКИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Вороненко Ю. В., Шекера О. Г., Медведовська Н. В., Краснов В. В.

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (Україна)

Вступ. У всіх розвинених країнах світу організація сфери охорони здоров'я, в тому числі питання її кадрового забезпечення, розглядається як національна справа, для забезпечення якої створюються солідарні механізми, що акумулюють ресурси суспільства. Суттєвими перешкодами на шляху здійснення реформ в сфері охорони здоров'я є відсутність внутрішніх стимулів для радикальних перетворень та низький рівень готовності як управлінського так і фахового медичного персоналу галузі [1-3].

Повноцінного кадрового забезпечення передовсім потребують пріоритетні проблеми розвитку галузі охорони здоров'я: формування організаційної структури первинної медико-санітарної допомоги на засадах загальної практики/сімейної медицини (ЗПСМ); формування етапної стаціонарної медичної допомоги за принципом лікарень із різною інтенсивністю лікувально-діагностичного процесу; реорганізація швидкої медичної допомоги; запровадження системи оцінки, контролю та забезпечення якості медичної допомоги [4-5].

Основна частина. Незважаючи на проголошений і визнаний у всьому світі пріоритет розвитку сімейної медицини (СМ), в Україні вона поки що не стала основною формою організації первинної медичної допомоги (ПМД). Натомість у галузі зростає кадровий дефіцит медичних працівників, перш за все у первинній ланці. Основними проблемами ПМД в Україні визначені: нерациональна її інфраструктура; низька доступність для населення; відсутність дієвої системи управління ПМД; недостатність наукового обґрунтування та консервативність нормативно-правової бази; недостатня якість ПМД, що зумовлена технологічною відсталістю закладів, неналежним кадровим забезпеченням; відсутністю мотивації медичних працівників; застарілими принципами фінансування.

Мультидисциплінарність напрямку СМ накладає серйозний відбиток на логіку і структуру підготовки слухачів. В цьому процесі необхідним є розуміння: положення про СМ як оптимального варіанту організації надання медичної допомоги на первинному рівні; привабливості професії лікаря першого контакту; максимального наближення процесу навчання лікаря ЗПСМ до реальних умов майбутньої діяльності, що потребує збільшення питомої ваги навчальних годин в тренінгових центрах або центрах СМ. Слухач курсу ЗПСМ повинен розуміти концепцію розвитку та принципи СМ, ключовим з яких є імплементація клінічних проблем в лікарську практику, процес побудови сім'ї та контекст життя.

Вкрай важливим є формування у лікарів ЗПСМ значущості санітарно-гігієнічних дисциплін як фундаменту профілактичної роботи майбутньої лікарської практики та суттєве підвищення питомої ваги навчання здорового способу життя і профілактики. Вкрай важливим стає набуття фундаментальних знань лікарем ЗПСМ з основ психології, у т.ч. навичок консультування, співробітництва, комунікації, мультидисциплінарної взаємодії.

Так як лікар ЗПСМ набуває універсальної значущості для першого контакту, то йому необхідно працювати в дуже мінливому інформаційному просторі. Для успішної реалізації функцій, що передані йому до виконання, лікар потребує постійної самоосвіти та підтримки своєї діяльності на робочому місці. Як наслідок, великого значення набуває забезпечення безперервного професійного розвитку лікаря ЗПСМ електронними ресурсами (електронні бібліотеки, засоби телекомунікації, дистанційні методи освіти). Їх використання переводить процес постійної підтримки навичок на новий сучасний рівень, покращує їх якість, посилює роль самостійного навчання, освоєння нових освітніх та інформаційних технологій.

Проблема підвищення мотивації до самостійного навчання і постійного зростання кваліфікації медика, до вдосконалення його власної професійної майстерності у відповідних предметних областях повинна бути об'єктом постійної уваги як самих медиків, адміністрації лікувальних закладів, в яких вони працюють, так і держави в цілому.

На сьогодні, питання якості медичної освіти та раціонального використання вітчизняних кадрових ресурсів охорони здоров'я потребує застосування комплексного міжвідомчого підходу. Без

вжиття загальнодержавних заходів щодо поліпшення соціального захисту та підняття престижу праці медичного працівника в суспільстві, це питання вирішити неможливо.

Висновки. Для ефективного розвитку системи охорони здоров'я необхідно, щоб її складові (в тому числі кадрове забезпечення) були адекватні сучасним, якісно новим економіко-правовим відносинам. Забезпечення якості медичної освіти в Україні повинно здійснюватися постійно з урахуванням передового вітчизняного і світового досвіду, за результатами якого цей процес є багатоаспектним та потребує постійного вдосконалення за науково обґрунтованими напрямками, а саме: вдосконалення системи планування потреби в медичних кадрах, яка б відповідала сучасному стану і розвитку медичної галузі в цілому, а також регіональним та місцевим потребам; створення в кожному навчальному закладі тренінгових центрів; напрацювання та видання базових підручників нового покоління; забезпечення безперервної інформаційної підтримки лікаря ЗПСМ на робочому місці; формування компетенцій з психології; підвищення мотивації до самостійного навчання.

ОСОБЛИВОСТІ РІВНЯ ТРИВОЖНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З РЕЦИДИВУЮЧИМ СИНДРОМОМ АЦЕТОНЕМІЧНОГО БЛЮВАННЯ

Бекетова Г. В., Гнатенко Т. М.

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (Україна)

Вступ. Синдром ацетонемічного блювання (САБ) у дітей є актуальною проблемою сучасної педіатрії. Стрес є одним з частих тригерів САБ, а опірність стресу пов'язана з рівнем тривожності дитини.

Мета. Провести аналіз рівня тривожності у молодших школярів з рецидивуючим САБ та здорових дітей молодшого шкільного віку.

Матеріали і методи. Проведено психологічне тестування дітей молодшого шкільного віку: 32 хворих з рецидивуючим САБ, пролікованих в ДКЛ №9 м. Києва та 30 здорових школярів гімназії №287 м.Києва, за методикою діагностики рівня шкільної тривожності Філіпса.

Результати. Підвищений рівень загальної тривожності виявлявся 5 разів частіше у дітей з рецидивуючим САБ: у 18(56,25%) дітей, ніж у здорових молодших школярів, серед яких він виявлений лише у 3(10%) дітей ($p < 0,05$). Високого рівня загальна тривожність досягла у 12(37,5%) дітей з САБ, що у 2 рази частіше ніж у здорових школярів - 5(16,7%) дітей відповідно ($p < 0,05$).

Висновки:

1. Виявлено, що у дітей молодшого шкільного віку з рецидивуючим САБ підвищення загальної тривожності зустрічається у 5 разів частіше, ніж у здорових школярів: 56 % та 10% відповідно.

2. Високого рівня тривожність досягала у 37% дітей з САБ, що у 2 рази частіше, ніж у здорових дітей -16.7%.

3. Отримані дані обґрунтовують доцільність подальшого вивчення психологічного профілю дітей з САБ та застосування психологічної корекційної методики в комплексі протирецидивного лікування САБ.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАСТОСУВАННЯ МУКОАКТИВНИХ ПРЕПАРАТІВ ПРИ РЕЦИДИВУЮЧИХ БРОНХІТАХ У ДІТЕЙ

Бекетова Г. В., Головня Н. І.

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (Україна)

Вступ. Особливості респіраторного тракту у дітей та багатокомпонентний патогенез кашлю обумовлюють проблему вибору мукоактивних препаратів.

Мета: вивчити ефективність і безпечність використання комбінованого відхаркувального засобу та амброксолвмісного препарату в лікуванні рецидивуючих бронхітів у дітей.

Матеріали і методи. Обстежено 94 дитини у віці від 5 до 10 років з рецидивуючим бронхітом. Пацієнти основної групи (=30) отримували в комплексному лікуванні комбінований мукоактивний препарат, в групі порівняння (=30)–амброксолвмісний препарат. Групу контролю склали 24 практично здорові дитини відповідного віку. Активність мукоциліарного транспорту оцінювали за даними сахаринового тесту. За показниками спірометрії оцінювали функції зовнішнього дихання та реактивність бронхів. Для оцінки безпеки препаратів проводили холтеровське моніторування ЕКГ.

Результати. Відмічалось зменшення частоти кашлю з найбільш значимим покращенням на 5 день лікування комбінованим мукоактивним препаратом аскорилом ($1,04 \pm 0,4$ і $0,78 \pm 0,2$ балів). У 96,6% дітей основної групи нормалізувався показник сахаринового тесту на 5–6 день лікування, в групі контролю – лише в 64,3% хворих. До прийому препарату в основній групі ОФВ1 був